

**KUR'ÂN-I KERÎM TEFSİRİNDE
BELÂĞAT**
(Meânî – Beyân – Bedî‘)
- et-TEFSÎRU'L-MÜNÎR ÖRNEĞİ-

Yazar

Dr. Sinan YILDIZ

© Copyright 2020

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-625-7707-32-9

Kitap Adı

KUR'ÂN-I KERÎM TEFSİRİNDE

BELÂĞAT

(Meânî – Beyân – Bedî)

- et-TEFSÎRU'L-MÜNÎR ÖRNEĞİ-

Yazar

Sinan YILDIZ

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Vadi Matbaacılık

Bisac Code

REL000000

DOI

10.37609/akya.545

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Hamd Âlemlerin Rabbine...

Salât ve Selâm O'nun Rasûlüne, âline, ashâbına ve etbâına...

ÖNSÖZ

Her hayırlı işe ismi ile başlanan Yüce Allah, insanı yaratıp ona beyânı öğretmiş, ilk insandan itibaren insanoğlunu rehbersiz bırakmamış, her zaman yol gösterici peygamberler ve kitaplar ile teyit etmiştir. Nihayet tarih içerisinde bu elçilerin vazifelerini yapıp ahirete irtihal ettiği, getirdikleri kitapların ve öğretilerinin bizzat müntesipleri tarafından tahrif edildiği bir dönemden ve uzun bir fetretten sonra insanlığa son mesaj olarak Kur’ân-ı Kerîm’i ve son peygamber olarak da Hz. Muhammed (s.a.v.)’i göndermiştir. Sünnetullah gereği önceki peygamberler gönderildikleri toplumun en ileride oldukları hususlarla mücehhez olarak gelmişler ve bu alanlarda bir takım mu‘cizeler göstermişlerdir. Dolayısıyla onların mu‘cizelerinin çoğu hissi mu‘cizelerden oluşmuştur. Hz. Peygamber (s.a.v.)’in gönderildiği toplumun belâgat ve fesâhatın zirvesinde olan bir cemiyet olması hasebiyle O’na verilen mu‘cize de bu belâgat ustalarına meydan okuyabileceği, benzerini getirmekten aciz kalacakları bir kelâm olmuştur ki o mu‘cize Kur’ân-ı Kerîm’dir. Hz. Peygamber her ne kadar birtakım hissi mu‘cizeler göstermişse de O’nun hem kendi yaşadığı asr-ı saadette, hem de kendisinin ahirete irtihalinden sonra kıyamete kadar çağlar aşan mu‘cizesi işte bu Kitâb-ı Kerîm’dir. Bu kitap hem üslubu hem de içeriği ile muhataplarını kendisinin en küçük bir bölümüne dahi benzer getirmekten aciz bırakmıştır.

İşte bu sebeptendir ki İslam âlimleri öteden beri hem Kur’ân-ı Kerîm’in mu‘cizeliğini ortaya koymak, hem de bu konuda İslam’a hasmâne eleştirilerde bulunanlara cevap vermek üzere Kur’ân-ı Kerîm’in i‘câzı üzerine çalışmalar yapmışlardır. Bu çalışmaların birçoğu müstakil eserler olarak kaleme alındığı gibi konu ile alakalı yazılanların büyük bir kısmı da Kur’ân-ı Kerîm tefsirine dair telif edilen eserlerin içerisinde yer almaktadır. Kur’ân’ın i‘câzının birçok göstergesi olmakla beraber bu i‘câzın tezahür ettiği en önemli unsurların başında onun nazım ve üslubunun gelmesi, onun engin manalarının bu nadide zarflara bürünmesi, mezkûr eserlerde belâgat ile ilgili konuların işlenmesine, dolayısıyla belâgat ilminin gelişmesine vesile olmuştur. Bu anlamda belâgat konularına yer veren tefsirler bir nevi belâgatın uygulama eserleri mahiyetinde olmuş, haliyle de belâgatın zirvesi olan Kitâb-ı Mübîn’in inci gibi dizilmiş lafızlarının i‘câz perdelerini aralayarak engin manalarını izhar ve beyan etmenin meydanı olmuşlardır.

Şüphesiz Belâgat ilmi müfessirlerin kendisinden müstağnî kalamayacakları ilimlerden biridir. Bununla birlikte bazı müfessirler bu ilme ayrı bir önem ver-

mişlerdir. Belâğat ilmini tefsirlerinde maharetle uygulayan eski birçok müfessirin yanında muasır bazı âlimler de eserlerinde bu konuya özel yer vermiş ve çeşitli açıklamalarda bulunmuştur. Bunlardan biri de 1436/2015 yılında vefat eden Vehbe Zuhaylî'dir. Müfessir, et-Tefsîru'l-Münîr adlı eserinde belâğat konusunda geçmiş ulemanın miras bıraktığı engin birikimden istifade etmiş, ayırdığı müstakil bölümlerde bu ilme dair ıstılahlara yer vermiş, tefsir bölümünde mana inceliklerine değinmeye çalışmıştır. Biz de bu çalışmamızda Zuhaylî'nin belâğat ilmine dair açıklamalarını bu ilmin ıstılahlarına dair başlıklar altında örneklerle incelemeye çalıştık. Bundan maksadımız öncelikle Rabbimizin yücelerden sarıttığı kurtuluş ipi mesabesinde olan yüce kitabını anlamaya gayret etmek, ikinci olarak da Kur'ân'ı anlama ve anlatmak için bu denli mesai sarf edip bizlere hacimli bir tefsir bırakan merhum Zuhaylî'nin eserini tanıtmak ve bu eserdeki belâğat uygulamalarını göstermektir.

Elinizdeki eser İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslam Bilimleri-Tefsir alanında “Vehbe Zuhaylî'nin et-Tefsîru'l-Münîr Adlı Tefsirinde Belâğat İlmi Uygulamaları” adı ile 01.11.2019 tarihinde tamamlamış olduğumuz doktora çalışmamızın kitaplaşmış halidir. Dolayısıyla çalışmamızın konusunun belirlenmesinden tamamlanmasına kadar değerli rehberliği ile yolumuzu aydınlatan kıymetli danışman hocam Prof. Dr. Abdullah Emin ÇİMEN başta olmak üzere tez jürisinin tüm üyelerine, vakit ayırıp tezimizi okuma zahmetinde bulunan ve kıymetli tavsiyeleriyle bizi yönlendiren değerli hocalarım Doç. Dr. Şaban KARASAKAL ve Öğr. Gör. Yahya YILDIRIM'a, bu güne kadar yetişmemizde maddi manevi katkısı olan saygıdeğer büyüklerime, muhterem hocalarıma, desteklerini esirgemeyen Diyanet İşleri Başkanlığımıza, eserin basımını üstlenen Akademisyen Kitabevine, daima manevi destekleri ile yanımda hissettiğim aile efradıma teşekkür ederim.

Muvaffakiyet Allah Teâlâ'dandır.

Dr. Sinan YILDIZ

Dörtdivan / BOLU

Aralık 2020 / Rebiulahir1442

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	1
1. ÇALIŞMANIN GENEL TANITIMI	1
1.1. ÇALIŞMANIN KONUSU VE ÖNEMİ	1
1.2. ÇALIŞMANIN AMACI ve YÖNTEMİ	3
1.3. ÇALIŞMANIN KAYNAKLARI	4
2.VEHBE ZUHAYLÎ'NİN HAYATI VE ESERLERİ	6
2.1. Doğumu ve Ailesi	6
2.2. Eğitimi	6
2.3. Hocaları	7
2.4. Yaptığı Görevler	8
2.5. Vefâtı	9
2.6. Eserleri	9
3. et-TEFSÎRU'L-MÜNÎR VE METODU	16
4. BELÂĞAT İLMİNE GENEL BAKIŞ	19
4.1. Tarihçe	19
4.2. Belâgat İlmi	24
4.2.1. Fesâhat	24
4.2.2. Belâgat	26
4.3. Kur'ân-ı Kerim ve Belâgat	28
4.3.1. İcâzu'l-Kur'ân ve Belâgat ilişkisi	29

1. BÖLÜM

et-TEFSÎRU'L-MÜNÎR'DE	35
MEÂNÎ İLMÎ UYGULAMALARI	35
1. MEÂNÎ İLMÎ VE KONUSU	35
1.1. Konusu	36
2. HABER ve İNŞÂ CÜMLELERİ	36
2.1. Haber	36
2.1.1. Haberin Çeşitleri	37
2.1.1.1. İbtidâî Haber	37
2.1.1.2. Talebî Haber	38
2.1.1.3. İnkârî Haber	39
2.1.2. Haberin Zahirin Gerektirdiği Şekilden Farklı Olarak Getirilmesi	41
2.1.3. Haber Cümlesinin Söyleniş Maksatları	43
2.1.3.1. Zaaf, Acz ve Hasret Anlamları	44
2.1.3.2. Dua ve Beddua Anlamları	45
2.1.3.3. Merhamet ve Şefkat Dileme Anlamı	47
2.1.3.4. Tehekküm Anlamı	48

2.1.3.5. Emir Anlamı	49
2.1.3.6. Nehiy Anlamı.....	51
2.1.3.7.Tehdit Anlamı.....	52
2.2. İnşâ.....	53
2.2.1. Gayri Talebî İnşâ	53
2.2.2. Talebî İnşâ	54
2.2.2.1. Emir	54
2.2.2.1.1. Emr-i Hâzır	54
2.2.2.1.2. Emr-i Gâib.....	56
2.2.2.1.3. Emir Anlamında İsim Fiiller	56
2.2.2.1.4. Emir Anlamında Mastarlar.....	58
2.2.2.1.5. Emrin Mecâzî Anlamları.....	60
2.2.2.1.5.1. Dua ve Beddua Anlamı.....	60
2.2.2.1.5.2. İltimas anlamı	63
2.2.2.1.5.3. Tehdit Anlamı	63
2.2.2.1.5.4. Tesviye (eşitleme/eşit görme) Anlamı	64
2.2.2.1.5.5. Ta'ciz (aciz bırakma) Anlamı	65
2.2.2.1.5.6. Nedb/Mendupluk Anlamı.....	66
2.2.2.1.5.7. İbâha Anlamı	67
2.2.2.1.5.8. Tehekküm Anlamı.....	69
2.2.2.1.5.9. İhâne (aşağılama/küçümseme) Anlamı	70
2.2.2.1.5.10. İrşad Anlamı	71
2.2.2.1.5.11. Taaccüb Anlamı.....	72
2.2.2.2. Nehy.....	73
2.2.2.2.1. Hakiki Anlamda Kullanılan Nehy Fiilleri.....	74
2.2.2.2.2. Nehyin Farklı Anlamlar İfade Etmesi.....	75
2.2.2.2.2.1. Dua Anlamı.....	75
2.2.2.2.2.2. Nefy/Olumsuzlama Anlamı.....	76
2.2.2.2.2.3. Tey'is (ümitsizliğe düşürme) Anlamı.....	77
2.2.2.2.2.4. İrşad Anlamı	77
2.2.2.3. İstifhâm.....	78
2.2.2.3.1. İstifhâm Edatlarının Farklı Manalarda Kullanılması.....	78
2.2.2.3.1.1. İnkâr ve Tevbih anlamı	78
2.2.2.3.1.2. Nefy Anlamı	79
2.2.2.3.1.3. Emir ve Nehy Anlamı	80
2.2.2.3.1.4. Teşvik Anlamı	82
2.2.2.3.1.5. Taaccüb Anlamı.....	83
2.2.2.4. Temennî.....	85
2.2.2.4.1. “لَيْتَ” Edatı ile Temennî.....	85
2.2.2.4.2. “هَلْ” Edatı ile Temennî.....	86

2.2.2.4.3. “لو” Edatı ile Temennî	86
2.2.2.5. Nidâ.....	88
3. KASR / HASR.....	88
3.1. Kasr Yolları	89
3.2. Kasr Çeşitleri.....	89
3.2.1. Hakiki Kasr	89
3.2.2. İzâfî Kasr	92
4. ZİKİR VE HAZİF	93
4.1. Zikir	93
4.2. Hazif	95
5. TAKDİM VE TEHİR	99
5.1. Cümlelerin Öğeleri Arasında Takdim ve Tehir.....	100
5.2. Anlamca Birbiriyle İlgili İfadelerin Takdim ve Tehiri.....	102
6. FASIL – VASIL	103
6.1. Fasil Yapılacak Yerler	104
6.1.1. Kemâl-i İttisâl / Tam Bitişiklik	104
6.1.2. Kemâl-i İnkıtâ’ / Tam Ayrılık.....	105
6.1.3. Şibh-i Kemâl-i İttisâl.....	106
6.1.4. Şibh-i Kemâl-i İnkıtâ’	107
6.1.5. Vasil Yapmak Manayı Bozduğunda	107
6.2. Vasil Yapılacak Yerler	108
7. MUSÂVÂT, İCÂZ VE İTNÂB.....	110
7.1. Musâvât	110
7.2. İcâz.....	111
7.2.1. İcâz-ı Kısır	112
7.2.2. İcâz-ı Hazf.....	115
7.3. İtnâb.....	117
7.3.1. Kapalı İfadeden Sonra Açıklama Yapma.....	118
7.3.2. Umumi Lafızdan Sonra Hususi Lafzın Zikri.....	120
7.3.3. Hususi Lafızdan Sonra Umumi Lafzın Zikri.....	122
7.3.4. Tekrar.....	123
7.3.4.1. Faziletine ve Önemine Dikkat Çekmek İçin	124
7.3.4.2. Çirkinliğini Göstermek ve Azarlamak İçin	124
7.3.4.3. Teşvik İçin	125
7.3.4.4. Tekit/Pekiştirme İçin	126
7.3.4.5. Korkutma, İnzar ve Tehdit İçin	127
7.3.4.6. Öğüt Verme ve Tembih İçin.....	128
7.3.5. Ara Cümle.....	129
8. KELÂMIN ZÂHİRİN MUKTEZÂSINDAN ÇIKMASI	131
8.1. İltifat	131
8.1.1. Gaipden Hitaba Geçiş.....	132

8.1.2. Gâipten Mütakellime Geçiş	133
8.1.3. Muhataptan Gaibe Geçiş	134
8.3. Muzârî Yerine Mâzi Sığası Kullanılması	136
8.4. Zamirin Yerine Zâhir İsim Gelmesi	136
8.5. Kelamın Bölümlerinin Yer Değiştirmesi (Kalb)	138
2. BÖLÜM	
et-TEFSÎRU'L-MÛNÎR'DE	141
BEYÂN İLMÎ UYGULAMALARI	141
1. BEYÂN İLMÎ ve KONUSU	141
2. TEŞBÎH	142
2.1. Teşbihin Yapılış Maksatları	143
2.2. Teşbihin Kısımları	144
2.2.1. Teşbih-i Mürsel Mufassal	144
2.2.2. Teşbih-i Mürsel Mücmel	146
2.2.3. Teşbih-i Belîğ /Teşbih-i Müekked Mücmel	150
2.2.4. Teşbih-i Temsili	153
2.2.5. Teşbih-i Zımnî	157
2.2.6. Teşbih-i Maklûb	158
3. HAKÎKAT VE MECÂZ	159
3.1. Hakikat	160
3.2. Mecâz	160
3.2.1. Mecâz-ı Akli	161
3.2.2. Mecâz-ı Mürsel	164
3.2.2.1. Sebebiyyet	164
3.2.2.2. Müsebbebiyyet	165
3.2.2.3. Cüz'iyet	166
3.2.2.4. Külliyyet	168
3.2.2.5. İ'tibâr-ı Mâ Kân	169
3.2.2.6. İ'tibâr-ı Mâ Seyekûn	170
3.2.2.7. Mahalliyyet	171
3.2.2.8. Hâlliyyet	173
4. İSTÎÂRE	174
4.1. İstiâre-i Tasrîhiyye/Musarraha	175
4.2. İstiâre-i Mekniyye	177
4.3. İstiâre-i Asliyye	179
4.4. İstiâre-i Tebeiyye	181
4.5. İstiâre-i Mürâşseha/Terşihîyye	183
4.6. İstiâre-i Temsiliyye	184

5. KİNÂYE	187
5.1. Ta'riz	191
3. BÖLÜM	
et-TEFSİRÜ'L-MÜNİR'DE	197
BEDÎ' İLMÎ UYGULAMALARI.....	197
1. BEDÎ' İLMÎ ve KONUSU	197
2. LAFIZLA İLGİLİ BEDÎ'Î SANATLAR	198
2.1. Cinâs	198
2.1.1. Cinâs-ı Tam	199
2.1.2. Cinâs-ı Ğayr-i Tam	201
2.1.3. Cinâs-ı Nâkıs	202
2.1.4. Cinâs-ı Muğâyir	205
2.1.5. Cinâs-ı İştikak	206
2.2.2.2. Tazmin	207
2.3. Secî'/ Fâsıla	209
2.4. Berâat-ı İstihlâl	211
2.5. Reddû'l-'Acüz 'Ale's-Sadr	214
2.6. İhtibâk	215
3. MANA İLE İLGİLİ BEDÎ'Î SANATLAR	217
3.1. Tevriye	217
3.2. Tıbâk	219
3.3. Mukâbele	221
3.4. Taksim	224
3.5. Müşâkele	225
3.6. Üslûb-i Hakîm	228
3.7. Leffü Neşr	230
3.8. Akis	232
3.9. Tecrîd	233
3.10. Te'kidü'l-Medh Bimâ Yüşbihü'z-Zem	234
3.11. Mübâlağa	236
3.12. İstidrad	238
3.13. Tecâhül-i Ârif	239
SONUÇ	241
KAYNAKLAR	245

KAYNAKLAR

Kur'an-ı Kerim.

Abbâs, Fazl Hasan, *el-Belâğa Fünûnuhâ ve Efnânuhâ: 'İlmü'l-Me'ânî*, (4. Baskı), Dâru'l-Furkân, Ürdün, 1997.

Âlûsî, Ebû's-Senâ Şihâbüddîn Mahmûd b. Abdillâh b. Mahmûd el-Hüseynî, *Rûhu'l-Me'ânî fî Tefsîri'l-Kur'ânî'l-'Azîm ve's-Seb'i'l-Mesânî*, I-XXX, Dâru İhyâit-Türasî'l-Arabî, Beyrut, tsz.

Apaydın, H. Yunus, "Nehiy", *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul, 2006, C. XXXII, s. 544-547.

Askerî, Ebû Hilâl el-Hasan b. Abdullah b. Sehl, *Kitâbü's-Smâ'ateyn el-Kitâbeti ve's-Şi'r*, Dâru İhyâi Kütübî'l-Arabiyye, Kâhire, 1952.

Akdemir, Hikmet, *Belâgat*, Nizamiye Akademi Yayınları, İstanbul, 2016.

Akkâvî, İnâm Fevval, *el-Mu'cemu'l-Mufasssal fî 'Ulûmi'l-Belâğa, el-Bedî' ve'l-Beyân ve'l-Me'ânî*, Dâru'l-Kutubî'l-İlmiyye, (2. Baskı), Beyrut, 1417/1996.

Ali el-Cârim-Mustafa Emîn, *el-Belâğatu'l-Vâziha*, (thk. Kasım Muhammed en-Nuri), Mektebetü Dari'l-Fecr, Şam, 2014.

Atık, Abdülaziz, *'İlmü'l-Me'ânî*, Daru'n-Nehdati'l-Arabiyye, Beyrut, 1430/2009.

----- *'İlmü'l-Beyân*, Daru'n-Nehdati'l-Arabiyye, Beyrut, 1405/1985.

----- *'İlmü'l-Bedî'*, Daru'n-Nehdati'l-Arabiyye, Beyrut, tsz.

Bâkullânî, Ebubekir Muhammed b. et-Tayyib, *İcâzü'l-Kur'an*, thk. Seyyid Ahmed Sakr, Dâru'l-Meârif, Kahire, tsz.

Bayer, İsmail, "*Keşşaf Tefsirinde Belagat Uygulamaları*", Yayınlanmamış Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi SBE, Erzurum, 2013.

Bedeşşânî, Muhammed Enver, *el-Belâğatü's-Sâfiye*, Beytül-İlm, Karaçi 1416/1995.

Beyzâvî, Nâsirüddîn Ebû'l-Hayr Abdullâh b. Ömer b. Muhammed eş-Şirâzî eş-Şâfiî, *Envâru't-Tenzîl ve Esrâru't-Te'vîl I-V*, Dâru İhyâit-Türasî'l-Arabî ve Müessesetü't-Târihi'l-Arabî, Beyrut, 1998.

Bilmen, Ömer Nasuhi, *Büyük Tefsir Tarihi Tabakâtü'l-Müfessirîn I-II*, Ravza Yayınları, İstanbul, 2008.

Birişik, Abdulhamit, "*Mecâzü'l-Kur'an*", *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul, 2003, C. XXVIII, s. 223-225.

Bolay, M. Naci, "*Delâlet*", *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul, 1994, C. IX, s. 119-122.

Bolelli, Nusrettin, *Belâgat (Arap Edebiyatı)*, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, (5. Baskı), İstanbul, 2009.

Bostancı, Ahmet, "*Kur'an-ı Kerim'de Fâsıla Uyumu: Arap Dili Kaideleri Açısından Bir İnceleme*", *İslâmî İlimler Dergisi*, Yıl: 2, Sayı: 1, Bahar 2007, (87-118).

Buhârî, Muhammed b. İsmail, *el-Câmi'u's-sahih (Sahihi Buhârî) I-VI*, (3. Baskı), (thk. Mustafa Dîb el-Buğa), Dâr-u İbni Kesir, Beyrut, 1987.

- Bulut, Ali, *Belâgat (Meânî-Beyan-Bedî')*, (5. Baskı), MÜ. İFAV Yayınları, İstanbul, 2015.
- *Belâgat Terimleri Sözlüğü*, MÜ. İFAV Yayınları, İstanbul, 2015.
- "Kur'ân-ı Kerîmde İtnâb Üslûbu", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi (The Journal of International Social Research)*, C. III/11 Bahar 2010, s. 183-205.
- "Arap Edebiyatında Berâat-i İstihlâl Sanatı", *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi*, VIII (2008), Sayı: 2, s. 77-88.
- Bûtî, Muhammed Said Ramazan, "Keyfe Sârat Ma'rifeti li'l-Üstaz Vehbe ez-Zuhayli Zemîlen Sümmeme Sadîkan Sümmeh Ehan Fi'llâh", *Vehbe ez-Zuhayli Buhûs ve Makâlât Müheddâtün İleyh*, (2. Baskı), Dâru'l-Fikr, Dimeşk, 2007.
- Câhiz, Ebû Osmân Amr b. Bahr b. Mahbûb, *el-Beyan ve't-Tebyin I-IV*, (thk. Abdüsselam Muhammed Harun), (7. Baskı), Mektebetü'l-Hanci, Kahire, 1998.
- Câmî, Nuruddin Abdurrahman, *el-Fevâidü'z-Zıyâiyye el-Meshûr bi Molla Câmi*, (thk. İlyas Kaban), Şifa Yayınevi, İstanbul, 2015.
- Cerrahoğlu, İsmail, *Tefsir Usûlü*, (19. Baskı), TDV Yayınları, Ankara, 2010.
- Cevdet Paşa, Ahmet, *Belagat-ı Osmaniyye*, (2. Baskı), Matbaayı Osmaniyye, İstanbul, 1299.
- Cevherî, İsmail b. Hammad, *es-Sihâh Tâcu'l-Luğa ve Sihâhu'l-'Arabiyye I-VI*, (thk. Ahmet Abdülğafur Attar), (2. Baskı), Dâru'l-İlm-i Li'l-Melâyîn, Beyrut, 1979.
- Cilâcı, Osman, "Duâ", *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul, 1994, C. IX, s. 529-530.
- Cürcânî, Ebû Bekir Abdulkâhîr b. Abdurrahman, *Delâilü'l-İcâz*, (ta'lik; Muhammed Reşid Rıza), (3. Baskı), Darü'l-Ma'rife, Beyrut, 2001.
- *er-Risâletü's-Şâfiye*, (Selâsu resâ'il fi İcâzi'l-Kur'ân içerisinde), nşr. M. Halefullah-M. Zağlul Sellam, (3. Baskı), Dâru'l-Mearif, Kahire, 1975.
- Cürcânî, Allâme Ali b. Muhammed es-Seyyid eş-Şerif, *Kitâbü't-Ta'rifât* (thk. Muhammed Abdurrahman El-Maraşlı), (2. Baskı), Daru'n-Nefâis, Beyrut, 2007.
- Coşkun, Ahmet, "Kur'ân-ı Kerîm'in Anlaşılmasında Belâgat İlminin Önemi", *Kur'ân ve Tefsir Araştırmaları III*, İstanbul, 2002, s. 269-283.
- Çağır, Necdet, "Klasik Anlayışla Bilimsel Bulguların Kesiştiği Noktada Kur'ân Nazmı", *EKEV Akademi Dergisi*, Yıl: 6, Sayı: 11, Bahar 2002, s. 59-73.
- Çimen, Abdullah Emin, *Kur'ân'da Ritmik Yapı: "Fâsıla ve Uslûp Açısından Bir Deneme"*, *Dini Araştırmalar*, Ocak-Nisan 2007, s. 189-236.
- Çuhadar, Mustafa, "Fesahat", *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul, 1995, C. XII, s. 423-424.
- Dayf, Şevki, *el-Belağa Tatavvur ve Tarih*, (9. Baskı), Daru'l-Mearif, Kahire, tsz.
- Demir, Ziya, *Osmanlı Müfessirleri ve Tefsir Çalışmaları XIII-XVI. y.y. Arası*, Ensar Neşriyat, İstanbul, 2016.
- Demirci, Muhsin, *Tefsir Usûlü*, (3. Baskı), İFAV, İstanbul, 2003.
- Draz, M. Abdullah, *En Mühim Mesaj Kur'ân* (trc. Suat Yıldırım), (5. Baskı), Işık Akademi Yayınları, İstanbul, 2011.
- Durmuş, İsmail, Pala, İskender, "İstiare", *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul, 2001, C. XXIII, s. 315-318.
- Durmuş, İsmail, "İbnü'l-Mu'tez", *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul, 2000, C. XXI, s. 143-147.
- "Fasıl", *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul, 1995, C. XII, s. 206.
- "Hasr", *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul, 1997, C. XXVI, s. 392-293.
- "İtnab", *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul, 1999, C. XIX, s. 215-219.
- "İhtibak", *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul, 2000, C. XXI, s. 553.
- "İltifat", *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul, 2000, C. XXII, s. 152-153.
- "İstişhâd", *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul, 2001, C. XXIII, s. 397-399.
- "Kinaye", *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul, 2002, C. XXVI, s. 34-36.
- "Mecaz", *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul, 2003 C. XXVIII, s. 217-220.
- "Müşâkele", *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul, 2006, C. XXXII, s. 154-155.
- "Seci", *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul, 2009, C. XXXVI, s. 273-275.
- "Tazmin", *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul, 2011, C. XL, s. 204-206.

- “Teşbih”, **DİA**, TDV Yayınları, İstanbul, 2011, C. XL, s. 553-556.
- “Tevriye”, **DİA**, TDV Yayınları, İstanbul, 2012, C. XLI, s. 45-47.
- “Tezat”, **DİA**, TDV Yayınları, İstanbul, 2012, C. XLI, s. 58-60.
- “Üslûb-i Hakîm”, **DİA**, TDV Yayınları, İstanbul, 2012, C. XLII, s. 381-382.
- “Vasıl”, **DİA**, TDV Yayınları, İstanbul, 2012, C. XLII, s. 537-539.
- Doğan, Yusuf, “*Arap Belagatında el-Leff ve'n-Neşr Sanatı*”, **Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi**, VII (2007), Sayı: 4, s. 313-339.
- Eliaçık, Muhittin, “*Belâğat Kitaplarında İstiârenin Tarif ve Tasnifi*”, **Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi**, Yıl: 3, Sayı: 21, Aralık 2015, s. 7-30.
- Endelûsî, Ebû Hayyân, **el-Bahru'l-Muhît I-VIII**, Daru'l-Kütübî'l-İlmiyye, Beyrut, 1993.
- Ertuğrul, Osman, “*Belâğatta Meânî İlmi*”, **İğdır Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi**, Sayı: 5, Nisan 2015.
- Ezherî, Ebû Mansur Muhammed b. Ahmed, **Tehzîbü'l-Lüğa I-XV**, Dârü'l-Misriyye Li't-Te'lif ve't-Terceme, Mısır, tsz.
- Fârî', Muhammed Ârif Ahmed, “*Menhecü Vehbe ez-Zuhaylî fî Tefsirihi li'l-Kur'âni'l-Kerîm et-Tefsîru'l-Münîr*”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Câmî'atü Âlî'l-Beyt, Ürdün, 1998.
- Fenârî, Şemseddin Muhammed b. Hamza el-Hanefî er-Rûmî, **el-Fevâidü'l-Fenâriyye**, Haşemi Yayınevi, İstanbul, 2012.
- Ferâhîdî, Halil b. Ahmed, **Kitâbü'l-'Ayn I-IV**, (thk. Abdülhamid Hindâvî), Dâr'ul-Kütübî'l-İlmiyye, Beyrut, 2003.
- Firûzâbâdî, Mecdüddin Muhammed b. Yakub, **Kâmûsu'l-Muhît**, (8. Baskı), Müessesetü'r-Risâle, Beyrut, 2005.
- Gezer, Süleyman, “*İnşâ-Haber Bağlamında Kur'ân Dilinin Yapısı*”, **Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, 2007/1, C. VI, Sayı: 11, s. 135-153.
- Görgün, Tahsin, “*İnşa*”, **DİA**, TDV Yayınları, İstanbul, 2000, C. XXII, s. 339-341.
- Gür, Süleyman, “*Kâzî Beyzâvî Tefsirinde Belagat İlmi ve Uygulanışı*”, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi SBE, Erzurum, 2014.
- Hacımuftuoğlu, Nasrullah, “*Kelamcılar ve İslam Felsefecilerinin Belagat ve İcâz İlimlerinin Gelişmesinde Roller*”, **Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, Sayı: 9, Erzurum, 1990, s. 215-237.
- “*Kelamcılar ve İslam Felsefecilerinin Belagat ve İcâz İlimlerinin Gelişmesinde Roller*”, (9. Sayıdan devam), **Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, Sayı: 10, Erzurum, 1991, s. 208-220.
- “*Belâğat Ekolleri ve Anadolu Belâğat Çalışmaları*”, **Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, Sayı: 8, Erzurum, 1988, s. 115-127.
- “*Bedî'*”, **DİA**, TDV Yayınları, İstanbul, 1992, C. V, s. 320-322.
- “*Berâat-i İstihlâl*”, **DİA**, TDV Yayınları, İstanbul, 1992, C. V, s. 470.
- “*Beyân*”, **DİA**, TDV Yayınları, İstanbul, 1996, C. VI, s. 22-23.
- Hafâcî, Ebû Muhammed Abdullah b. Muhammed Said b. Sinan, **Sirru'l-Fesâha**, Dârü'l-Kütübî'l-İlmiyye, Beyrut, 1986.
- Hallâf, Abdülvehhâb, **İlm-u Usûlî'l-Fıkıh**, Müessesetü'r-Risâle Nâşirûn, Beyrut, 2011.
- Hamûş, Ahmet Râtib, “*Siratü'l-Üstâz ed-Doktor Vehbe ez-Zuhaylî el-İlmiyye ve'l-Âmeliyye*”, **Vehbe ez-Zuhaylî Buhûs ve Makâlât Mühdâtün İleyh**, (2. Baskı), Dârü'l-Fıkr, Dımeşk, 2007.
- Hâşimî, Ahmed, **Cevâhiru'l-Belâğa fî'l-Me'âni ve'l-Beyân ve'l-Bedî'**, el-Mektebetü'l-Asriyye, Beyrut, 2013.
- Hatîb, Muhammed Acâc, “*Edvâün 'alâ Mesîrati Vehbe Mustafa ez-Zuhaylî*”, **Vehbe ez-Zuhaylî Buhûs ve Makâlât Mühdâtün İleyh**, (2. Baskı), Dârü'l-Fıkr, Dımeşk, 2007.
- Hattâbî, Ebû Süleyman Hamd b. Muhammed b. İbrahim, **Beyânü İcâzî'l-Kur'ân** (Selâsu Resâ'il fî İcâzî'l-Kur'ân içerisinde), nşr. M. Halefullah-M. Zağlul Sellam, (3. Baskı), Dârü'l-Meârif, Kahire, 1975.

- Hüseyin, Abdülkadir, *Fennü'l-Belâğa*, Âlemü'l-Kütüb, (2. Baskı), Beyrut, 1984/1405.
- Irmak, Mustafa, *Haber ve İnşâ "Klasik Dil Biliminde Bidirim ve Talep İfadeleri"*, İSAM Yayınları, Ankara, 2017.
- İbn Âşûr, Muhammed Tâhir, *et-Tahrîr ve't-Tenvîr I-XXX*, Dâru't-Tûnusiyye li'n-Neşr, Tunus, 1984.
- İbn Düreyd, Ebû Bekir Muhammed b. El-Hasan, *Cemheratü'l-Luğa I-III*, (thk. Remzi Münir Ba'lebekî), Dâru'l-İlmi li'l-Melâyîn, Beyrut, 1987.
- İbn Ezrak, Ebû Raşid Nafi', *Mesâ'il-ü Nâfi' b. el-Ezrak 'an Abdillâh İbni 'Abbas*, (thk. Muhammed Ahmed ed-Dâli), Limasol, 1993.
- İbn Fâris, Ebu'l-Huseyn Ahmed, *Mu'cemü Mekâyisi'l-Luğa I-IV*, (thk. Abdüsselam Muhammed Harun), Dâru'l-Fikr, 1979.
- İbn Haldun, Abdurrahman b. Muhammed, *Mukaddimetü İbn Haldun*, nşr. Ahmet ez-Za'bi, Daru'l-Erkam, Beyrut, 2001.
- İbn Kuteybe, Ebû Muhammed Abdullah b. Müslim, *Te'vilü Müşkili'l-Kur'ân I-II*, Dâru't-Turâs, (2. Baskı), (Nşr. Seyyid Ahmed Sakr), Kahire, 1973/1393.
- İbn Manzûr, Ebu'l-Fadl Cemaleddin Muhammed b. Mükerrrem el-Mısri, *Lisânü'l-'Arab I-VII*, Dâr'ul Maarif, Kahire, tsz.
- İbnü'l-Mutez, Ebû'l-Abbas Abdullah, *Kitâbü'l-Bedî'*, (Şerh ve thk. İrfan Matraci), Müessesetü'l-Kütüb es-Sekâfiye, Beyrut, 2012.
- İbrâhim Hasan Hamd, Muhammed, *"ez-Zuhayli ve Cühûdün-Nahviyye fî Kitâbihî et-Tefsîru'l-Münîr, Dirâse Vasfiyye Tahliliyye"*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, el-Câmiatü'l-İslâmiyye, Gazze, 2016/1438.
- İmâdi, Ebussuûd Muhammed b. Muhammed, *İrşâdü'l-'Akli's-Selim İlâ Mezâyâ'l-Kur'âni'l-Kerim I-IX*, Dâru İhyâi't-Türâsi'l-Arabî, Beyrut, tsz.
- İsfahânî, Rağîb, *el-Müfredât fî Garibi'l-Kur'ân*, (thk. Muhammed Halil Aytânî), (4. Baskı), Dâr'ul Ma'rife, Beyrut, 2005.
- Kaçar, Halil İbrahim, *"Tefri'", DİA*, TDV Yayınları, İstanbul, 2011, C. XL, s. 274-275.
- Kâfiyeci, Ebû Abdillâh Muhammed b. Süleyman, *Kitâbu't-Teysîr Fî Kavâidi İlmi't-Tefsîr*, (Neşre Hazırlayan, İsmail Cerrahoğlu), (2. Baskı), Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, Ankara, tsz.
- Kara, Ömer, *"Belâgat İlminde İki İfade Biçimi: İtnab-İcâz (I)"*, *Yüzüncü Yıl Üniversitesi S.B.E Dergisi*, Sayı: 1, Van, 2000, s. 353-388.
- *"Belâgatta Bir 'İcâz-ı Hafz' Çeşidi: İhtibak, -Kur'ân Metinlerindeki Pratiği-*, *EKEV Akademik Dergisi*, C. I, Sayı: 4, s. 118-162.
- Karaçam, İsmail, *Sonsuz Mucize Kur'ân*, (2. Baskı), Çağ Yayınları, İstanbul, 1990.
- Karagöz, Mustafa, *"Dil Merkezli Yaklaşımlar"*, *Tefsire Akademik Yaklaşımlar I-II*, (Ed. M. Akif Koç-İsmail Albayrak), Ankara, Otto Yayınları, 2013.
- Karakaya, M. Zeki, *"Ebussuud Tefsirinde Belâgat İlmi Uygulamaları"*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi SBE, Erzurum, 2007.
- Keskin, Mustafa, *"Kur'ân'ın İcâzına Dair İlimler ve Sekkâki'nin "Miftâhu'l-Ulûm" Adlı Eserinin Tahlili"*, *Kilis 7 Aralık Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 2016/1, C. III, Sayı: 4, s. 99-122.
- Keskioglu, Osman, *Nüzulünden İtibaren Kur'ân-ı Kerim Bilgileri*, (2. Baskı), Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 1989.
- Kazvîni, el-Hatib Celâluddin Muhammed b. Abdîrrahmân, *Telhisü'l-Miftâh*, (2. Baskı), naşir; Abdülhamid Hündâvî, Dâru'l-Kütübî'l-İlmiyye, Beyrut, 2009.
- *el-İzah fî 'Ulumi'l-Belâğa*, Dâru'l-Kütübî'l-İlmiyye, Beyrut, 2003.
- Kılıç, Hulusi, *"Belâgat"*, *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul, 1992, C. V, s. 381-383.
- Yetiş, Kazım, *"Cinas"*, *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul, 1993, C. VIII, s. 12-14.
- Kınar, Kadir, *"Abdülkahir el-Cürcânî'nin Nazm Teorisi"*, *Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 13/2006, s. 65-101.

- “Belagatta İltifat”, *Bilimname*, VIII, 2005/2, s. 75-106.
- Kuşeyrî, Ebu'l Hüseyin Müslim b. El-Haccac b. Müslim, *el-Câmi'u's-Sahîh*, (M. Fuad Abdülbaki tertibiyle), Dâru'l-Hadis, Kahire, 2010.
- Lehhâm, Bedî' Seyyid, *Vehbe ez-Zuhaylî el-Âlim el-Fakîh el-Müfessir*, (Ulemâ ve Müfekkîrûn Muâsirûn, Lemehât min Hayâtihim ve Ta'rîfûn bi-Müellefâtihim serisinin 12. Kitabı) Dâru'l-Kalem, Dimeşk, 2001.
- Mağnisâvî, Mahmud İbnü'l-Hâfız Hasan, *Muğni't-Tullâb Şerh-u Metn-i İsâgôcî*, (thk. Mahmud Muhammed Tefvîk Ramazan el-Bûtî), (2. Baskı), Dâru'l-Fikr, Dimeşk, 2007.
- Meydânî, Abdurrahmân Hasan Habenneke, *el-Belâğatu'l-'Arabîyye, Üsûsühâ ve 'Ulûmuhâ ve Funûnuhâ*, I-II, Dâru'l-Kalem-Dâru's-Şâmiyye, Beyrut, 1416/1996.
- Mısıri, İbn Ebi'l-İsba', *Bedî'u'l-Kur'ân I-II*, (thk. Hafni Muhammed Şeref), Nehdatü Mısır, Mısır, tsz.
- Miyânî, Bedrüddin Muhammed b. Abdürrahim b. El-Huseyn el-Umerî, *Şerhu'l-Muğni fi'n-Nahv*, (thk. Muhammed Târik Mağribiyye), Mektebetü'l-İrşâd, İstanbul, 2017.
- Molla Hüsrev, *Mirâtü'l-Usûl fi Şerh-i Mirkâtî'l-Vusûl*, Hanefiyye Kitabevi, İstanbul, tsz.
- Müberra, Ebü'l-Abbâs Muhammed b. Yezid, *el-Kâmil I-IV*, (thk. Muhammed Ahmed ed-Dâlî), Müessesetü'r-Risâle, (3. Baskı), Beyrut, 1418/1917.
- Müslim, Mustafa, *Mebahis fi İcâzi'l-Kur'ân*, (2. Baskı), Daru'l-Müslim, Riyad, 1996.
- Öğüt, Salim, “Emir”, *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul, 1995, C. XI, s. 119-121.
- Özdemir, Sevim, “Bir Belâğat Terimi Olarak İcâz”, *EKEV Akademi Akademi Dergisi*, Yıl: 8, Sayı: 19, Bahar 2004, s. 309-330.
- Özdoğan, M. Akif, “İcâzü'l-Kur'ân Meselesinin Belâğat İlminin Gelişmesine Etkisi”, *Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi III*, Sayı: 2, 2003, s. 113-127.
- Özek, Ali, “el-Keşşâf”, *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul, 2002, C. XXV, s. 329-330.
- Râfî, Mustafa Sâdık, *İcâzü'l-Kur'ân ve'l-Belâğatü'n-Nebeviyye*, (9. Baskı), Dâru'l-Kütübî'l-İlmiyye, Beyrut, 1973.
- Râzî, Fahrüddin Muhammed b. Ömer b. Hüseyin, *Mefâtihu'l-Ğayb (et-Tefsîru'l-Kebîr) I-XXXII*, Dâru'l-Fikr, Beyrut, 1981.
- *Nihâyetü'l-İcâz fi Dirâyeti'l-İcâz*, (thk. Nasrullah Hacımüftüğü), Dâru's-Sadr, Beyrut, 2004.
- Râzî, Muhammed b. Ebubekir b. Abdülkâdir, *Muhtâru's-Sihah*, (4. Baskı), Dâr'ul Ma'rife, Beyrut, 2010.
- Rummânî, Ebu'l-Hasen Ali b. İsa, *en-Nüket fi İcâzi'l-Kur'ân* (Selâsu Resâ'il fi İcâzi'l-Kur'ân içerisinde), nşr. M. Halefullah-M. Zağlul Sellam, (3. Baskı), Dâru'l-Meârif, Kahire, 1975.
- Sâbûnî, Muhammed Ali, *Safvetü't-Tefâsîr I-III*, Dâru'l-Kur'ânî'l-Kerîm, (4. Baskı), Beyrut, 1981.
- *et-Tibyân fi ulûmi'l Kur'ân*, el-Mektebetü'l-Asriyye, Beyrut, 2009.
- Salih İbrahim Madavi Muhammed, “Cühûdü'l-Âlûsî el-Belâğîyye min Hilâl-i Kitâbihi Rûhu'l-Me'ânî”, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Camiatü Ümmü Derman, Sudan, 2009.
- Saraç, M. A. Yekta, “İcâz”, *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul 2000, C. XXI, s. 392-393.
- *Klasik Edebiyat Bilgisi - Belâğat*, Gökkuşbe Yayınevi, (13. Baskı), İstanbul, 2015.
- Sekkâkî, Ebû Ya'kûb b. Ebî Bekr Muhammed b. Ali, *Miftâhu'l-'Ulûm*, (2. Baskı), Daru'l-Kütübî'l-İlmiyye, Beyrut, 1987.
- Suyûtî, Celaleddin Abdurrahmân, *el-İtkân fi 'Ulûmi'l Kur'ân I-II*, (2. Baskı), Dâr-u İbni Kesîr, Beyrut, 2006.
- *Mu'terakû'l-Akrân fi İcâzi'l-Kur'ân*, I-III, Dâru'l-Kütübî'l-İlmiyye, Beyrut, 1988.
- Şentürk, Recep, “İsnad”, *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul, 2001, C. XXIII, s. 153-154.
- Tabâne, Bedevî, *Mu'cemü'l-Belâğati'l-'Arabîyye*, (3. Baskı), Daru'l-Menare ve Daru'r-Rifai, Riyad, 1988.
- Taftâzânî, Sa'düddin Mes'ûd b. Fahriddin Ömer b. Burhâniddin Abdillâh el-Herevî el-Horâsânî, *Muhtasarü'l-Me'ânî*, Salah Bilici Yayınları, İstanbul, tsz.

- _____ *el-Mutavvel Şerhu Telhîs-i Miftahî'l-'Ulum*, (3. Baskı), Dâru'l-Kütübî'l-İlmiyye, Beyrut, 2013.
- Taşdelen, Hasan, “*Belâğat İlmi ve Tarihi*”, *İslam Medeniyetinde Dil İlimleri (Tarih ve Problemler)*, Editör: İsmail Güler, İSAM Yayınları, İstanbul, 2015.
- Taşköprizâde Ahmed Efendi, *Mevzûâtü'l-'Ulûm I-II*, (trc. Kemâlüddin Muhammed Efendi), Dersââdet, 1313.
- Tehânevî, Muhammed Ali, *Keşşâfû Istilâhâtü'l-Fünûn I-II*, nşr. Refik el-Acem, Mektebetü Lübnan Nâşirûn, Beyrut, 1996.
- Temizer, Aydın, “*Arap Dilinde Tazmin*”, *Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Yıl 2010/2, Sayı: 39, s. 81-96.
- Yavuz, Yusuf Şevki, “*İ'cazü'l-Kur'ân*”, *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul, 2000, C. XXI, s. 403-406.
- _____ “*Akıl*”, *DİA*, TDV Yayınları, İstanbul, 1989, C. II, s. 242-246.
- Zemahşerî, Ebû'l-Kâsım Cârullah Mahmûd b. Ömer, *el-Keşşâf 'an Hakâiki Gavâmizi't-Tenzîl I-V*, Mektebetü'l-Ubeykan, Riyad, 1998.
- _____ *Esâsü'l-Belâğa I-II*, (thk. Muhammed Basil Uyûnussûd), Dâru'l-Kütübî'l-İlmiyye, Beyrut, 1998.
- Zerkânî, Muhammed Abdülazim, *Menâhilü'l-'İrfân fî 'Ulûmi'l-Kur'ân I-II* (thk. Ahmet bin Ali), Dâru'l-Hadis, Kahire, 2001.
- Zerkeşî, Bedreddin Muhammed b. Abdullah, *el-Burhân fî 'Ulûmi'l-Kur'ân*, (thk. Ebu'l-Fazl ed-Dimyâtî), Dâru'l-Hadis, Kahire, 2006.
- Zuhaylî, Muhammed, *Mevsûatu Kazâyâ İslâmiyye Mu'âsıra I-VII*, Dâru'l-Mektebi, Dımeşk, 2009.
- Zuhaylî, Vehbe, *et-Tefsîru'l-Münîr fî'l-'Akideti veş-Şerî'ati ve'l-Menhec*, I-XXX, (10. Baskı), Dâru'l-Fikr, Dımeşk, 2009.
- _____ *İslam Hukukunda Savaş* (Çev. İsmail Bayer), İhtar Yayıncılık, İstanbul, 1996.
- Zübyânî, Nabîğa, *Divan*, (Şerh ve Takdim: Abbas Abdüssettar), Daru'l-Kütübî'l-İlmiyye, (3. Baskı), Beyrut, 1996.

Dr. Sinan Yıldız

1981 Yılında Düzce-Merkez’e bağlı Gürcü Asar köyünde doğdu. İlkokuldan sonra Düzce Merkez Hafız Hasan Kur’an Kursunda hafızlığını ikmal etti. Ardından İstanbul Fatih Camii Kur’an Kursunda temel Arapça eğitimini aldı. 2000 yılında Düzce İmam Hatip Lisesinden, 2009 Yılında Ankara İlahiyat Fakültesinden mezun oldu. 2013 yılında Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslam Bilimleri-Tefsir alanında “Kur’ân’ı Kerîm’in İlk Dönem Müslümanları Üzerindeki Etkisi” adlı teziyle Yüksek Lisansını tamamladı. Aynı yıl Erzurum Ömer Nasuhi Bilmen Dini Yüksek İhtisas Merkezi (XI. Dönem) ihtisas kursundan mezun oldu. 01.11.2019 tarihinde İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslam Bilimleri-Tefsir alanında “Vehbe Zuhaylî’nin et-Tefsîru’l-Münîr Adlı Tefsirinde Belâğat İlmi Uygulamaları” adlı tezi ile doktorasını tamamlamıştır.

Görev hayatına 2003 yılında Diyanet İşleri Başkanlığı taşra teşkilatında İmam-Hatip olarak başladı. Düzce - Yığılca ilçesi (2003-2007) ve Düzce-Merkez’de (2007-2010) İmam-Hatip, Tekirdağ-Marmaraereğlisi (2013-2015) ve İstanbul Arnavutköy (2015-2017) ilçelerinde vaiz olarak görev yaptı. 2017 yılı ilçe müftülüğü sınavında muvaffak olarak Bolu-Kıbrısık İlçe Müftüsü (2018-2020) olarak atandı. Halen (Haziran 2020 itibariyle) Bolu-Dörtdivan İlçe Müftüsü olarak görev yapmaktadır. Evli ve iki çocuk babasıdır.